

نواى مرغ ياحق

مناصر فرهنگ عامه در ديوان استاد شهريار

ندا برزكار

مدرس دانشگاه پيام نور

نشر فرهنگ عامه

سرشناسه: برزکار، ندا، مدرس دانشگاه پیام نور

عنوان و نام پدید آور: نوای مرغ یا حق: عناصر فرهنگ عامه در دیوان استاد شهریار/ ندا برزکار.

مشخصات نشر: کرمان، انتشارات فرهنگ عامه، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۲۰۰ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۴۹-۲۳-۰

وضعیت فهرست نویسی: فیبا.

نوع: شعر، پژوهش، قرن ۱۴.

رده-ی کنگره:

رده‌بندی دیوید:

شماره کتابشناسی:

دفتر مرکزی: بهار، میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی، روپروی پاساژ مهستان
 بن بست سرود شماره ۱۰، واحد ۴، تلفکس: ۰۲۱-۶۶۴۸۶۱۴۸

دفتر کرمان: چهارراه سرد با (نورناصریه)، ساختمان میلاد نور، طبقه دوم

Email: Farhange_ame@yahoo.com ۰۹۱۳۹۳۹۸۷۳۳

نشر فرهنگ عامه

نوای مرغ یا حق: عناصر فرهنگ عامه در دیوان استاد شهریار
 ندا برزکار

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۱۰

قیمت: ۲۰۰۰۰۰ ریال

چاپ و صحافی: روح

طرح روی جلد: مجید جرجندی

کتاب آرایی: پوریا پرین

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۴۹-۲۳-۰

ISBN 978-600-7549-۱

Printed in Iran

همه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

۷	 مقدمه
۹	 آشنایی با استاد شهریار
۱۳	 درباره فرهنگ عامه
۲۳	 آداب و رسوم
۳۷	 اسطوره‌ها
۴۳	 اعداد
۴۱	 افسانه‌ها و داستان‌ها
۵۵	 امثال و حکم
۷۳	 باورها و اعتقادات عامیانه
۶۹	 جانوران
۱۱۳	 درختان
۱۱۷	 رنگها
۱۲۱	 سنگها و جواهرات
۱۲۹	 طب طبابت
۱۴۳	 عطرها
۱۴۷	 لغات عامیانه
۱۷۵	 موجودات ماورائی
۱۸۱	 موسیقی
۱۹۱	 نجوم
۱۹۹	 سخن پایانی

فرهنگ عامه در برگرفته بسیاری از چیزهایی است که فرد در زندگی خود با آنها سرو کار دارد، بسیاری از این آیین ها و اعتقادات، افسانه ها، عادات، احوال با زندگی مردم عجین سرشته شده است. بازتاب این فرهنگ در دیوان شهریار بسیار گسترده است و شامل عناصر متعددی است. از قبیل باورها و اعتقادات، آداب و رسوم، افسانه ها، اعداد و رنگ ها، نجوم، طب و طبابت، موجودات ماورائی، جشن ها، سنگ ها و جواهرات، جانوران، امثال و حکم و ...

پژوهش حاضر تلاشی است برای نشان دادن نحوه و میزان بهره گیری شهریار از عناصر ادبیات و فرهنگ عامه.

دیوان شهریار به عنوان اثری که به دو زبان فارسی و آذری نوشته شده شهرتش از فراسوی مرزهای جغرافیای ایران به سرسبزهای دیگر ره گشوده و سخنان دلنشینش روشنی بخش دل شیفتگان معرفت الهی گشته است و در - ظ هویت و شناخت خلق و خوی ملت ایران و چهره واقعی آن دارای ارزش والایی است و شناخت این شاهکار ادبی - چشم عظیمی از فرهنگ اصیل ایرانی را به روی ما ایرانیان می گشاید.

درباره ادبیات و فرهنگ عامه، آثار آن در ادبیات رسمی به طور کلی آثار متعددی نوشته شده است. از جمله می توان به پایان نامه های زیر اشاره کرد: عناصر ادبیات و فرهنگ عامه در شاهنامه فردوسی، عناصر ادبیات و فرهنگ عامه در آثار جلال آل احمد، عناصر ادبیات و فرهنگ عامه در آثار بابا فغانی و... و علی رغم آن که به شهریار، آثار و اشعار مختلف توجه شده و آثار گرانقدری درباره آن نوشته شده است اما در دیوان شهریار و بهره گیری شاعر از فرهنگ عامه تا کنون تحقیق جامع و مستقلی صورت نگرفته است. بویژه آنکه پژوهش حاضر تمام دیوان شهریار را در بر می گیرد که متأسفانه مورد توجه جدی قرار نگرفته و جنبه های بی شماری از آن یا نا شناخته مانده و یا شناختی ناقص و غیر علمی از آن داریم.